

Η Κύπρος κείται μακράν

Μια από τις πιο ενδιαφέρουσες εξελίξεις στο ελληνικό μετακλογικό σκηνικό εντοπίζεται στη θαρραλέα δίπλωση ετοιμότητας του Έλληνα Πρωθυπουργού για επίλυση των ελληνοτουρκικών διαφορών με αμοιβαίες «υποχωρήσεις». Η δίπλωση αυτή δεν αναιρεί πλήρως, αλλά πάντως σχετικοποιεί εμφανώς την τετριμμένη περιφορά της θέσης ότι η μόνη διαφορά Ελλάδας - Τουρκίας αφορά την ΑΟΖ. Είναι προφανές ότι υπάρχουν και άλλες διαφορές, με πρώτη εκείνη των χωρικών υδάτων. Εξίσου προφανές είναι και το περίγραμμα της ενδεχόμενης διευθέτησης: συμφωνημένη, επιλεκτική και κυμαινόμενη επέκταση των χωρικών υδάτων των δύο χωρών, αντίστοιχη προσαρμογή του εναέριου χώρου, και προσφυγή στη Χάγη για την ΑΟΖ. Και αν κάποιος σπεύδουν να αποκαλέσουν περιπατητικά αυτό το πακέτο ρυθμίσεων «Πρέσπες του Αιγαίου», δεν φαίνεται να λαμβάνουν υπόψη τους ότι μια τέτοια κίνηση θα εδραιώσει για τα επόμενα χρόνια την πολιτική ηγεμονία του Πρωθυπουργού στον χώρο του Κέντρου και δυναμικά της Κεντροαριστεράς. Η εκτίμηση, εξάλλου, ότι η προϊούσα διάλυση του ΣΥΡΙΖΑ οφείλεται στη θετικότερη πολιτική απόφαση που έλαβε ποτέ, δηλαδή στη

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ
ΘΑΝΑΣΑ

Συμφωνία των Πρεσπών, δεν αντέχει σε σοβαρή κριτική. Ενώ λοιπόν βρισκόμαστε μπροστά στη δυναμική διαμόρφωση μιας πολιτικής δυναμικής που θα μπορούσε να ανοίξει ένα νέο κεφάλαιο ειρήνης και ευημερίας για την Τουρκία και (ιδίως) για την Ελλάδα, το παρασκηνίο των επαγγελματιών εθνικοφρόνων ενεργοποιεί τους γνωστούς διαύλους Αθηνών - Λευκωσίας για να μεθοδεύσει την υπονόμευση. Οι κλαυθμηριοί ξεκίνησαν επειδή, λέει, ο Έλληνας Πρωθυπουργός «έσπασε την παράδοση» που θέλει το πρώτο ταξίδι μετά την ανύψωση των καθηκόντων του να γίνεται πάντοτε στη Λευκωσία. Ταξίδεψε στο Βίλνιους για τη διάσκεψη του ΝΑΤΟ, ενώ έπρεπε προηγουμένως να σπεύσει να υποβληθεί για μία ακόμη φορά στη μαρτυρική τελετουργία της συνάντησης, στη Λευκωσία, με τους φιλόδοξους που περιφέρουν το γνωστό τροπάριο για τη «δίκαιη και βιώσιμη λύση» του κυπριακού προβλήματος. Όταν τις πτηνικές μέρες του 2015 είχε ξεσκωθεί θύελλα αντιδράσεων κατά του τότε υπουργού Οικονομικών της Κύπρου Χ. Γεωργιάδη, επειδή είχε τολμίσει να πει πως δεν κατανοεί τι ακριβώς επιδιώκει η Ελλάδα των Τσίπρα - Βαρουφάκη και άρα δεν μπορεί να τους υποστηρίξει, ο γράφων τον είχε υπερασπιστεί με τις εξής φράσεις: «Ελλάδα και Κύπρος αποτελούν δύο ανεξάρτητα πολιτικά μορφώματα. Η Κύπρος έχει δικά της προβλήματα να λύσει. Η απόφαση της μίας χώρας να βαδίζει προς τον γκρεμό, προς ένα νέο Κούγκι ή Ζάλογο, δεν θα συμπαρασύρει αναγκαστικά και την άλλη». Οι φράσεις εκείνες αποκτούν σήμερα, στην αντιστροφή τους, μια νέα επικαιρότητα. Ο Έλληνας Πρωθυπουργός δεν μπορεί βέβαια να το δηλώσει δημόσια, αλλά είναι βέβαιο πως ούτε αυτός κατανοεί τι ακριβώς επιδιώκει η Κύπρος. Αυτό, εξάλλου, δεν το γνωρίζει ούτε η κυπριακή πολιτική ηγεσία. Εχοντας απεμπολήσει, το 2004 και το 2017, δύο ευκαιρίες επίλυσης του Κυπριακού για τις οποίες η διεθνής κοινότητα (στο σύνολό της, πλην Ρωσίας) είχε καταβάλει τεράστια προσπάθεια, η κυπριακή ηγεσία δεν έχει άλλη επιλογή από την περιφορά, εις το διηνεκές, των γνωστών ευκολογίων που έχουν πλέον ηλικία πενήντα ετών.

Η διχοτόμηση στην Κύπρο φαίνεται πως είναι οριστική. Την κύρια ευθύνη για την εδραίωση της φέρει διαχρονικά η ελληνοκυπριακή ηγεσία - αλλά και η ελληνοκυπριακή κοινότητα που εξέλεγε ή ακολουθούσε αυτή την ηγεσία. Το μέλλον της ελληνοκυπριακής κοινότητας εμφανίζεται δυστυχώς άδικο μακροπρόθεσμα. Αλλά η δυσχερής αυτή πραγματικότητα δεν θα καταστήσει όμηρο της την Ελληνική Δημοκρατία. Καλώς ή κακώς, η Κύπρος κείται μακράν - σήμερα μάλιστα, δυστυχώς, περισσότερο από ποτέ.

Ο Παναγιώτης Θανάσας είναι καθηγητής Φιλοσοφίας στο ΕΚΠΑ και πολιτικός τόσο της Ελληνικής όσο και της Κυπριακής Δημοκρατίας

Τι περιμένει η Λευκωσία από την Αθήνα

Η θέσπιση Ανώτατου Συμβουλίου Συνεργασίας αναμένεται να οριστικοποιηθεί κατά τη σημερινή επίσκεψη του Κυριάκου Μητσοτάκη στην Κύπρο

ΕΥΡΩΝΕΣΙΣ / ΠΑΤΡΙΝΑ ΜΠΟΤΑΡΗ

► Στο επίκεντρο των συζητήσεων Νίκου Χριστοδουλίδη και Κυριάκου Μητσοτάκη τα όσα ειπώθηκαν στην πρόσφατη συνάντηση του Έλληνα Πρωθυπουργού με τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στο περιθώριο της Συνόδου Κορυφής του ΝΑΤΟ

Κρίσιμη αποστολή και στο Κάιρο

Επίσκεψη στο Κάιρο προγραμματίζει για την προσεχή Πέμπτη ο Κυριάκος Μητσοτάκης, προκειμένου να έχει συνάντηση με τον αιγύπτιο πρόεδρο, Αμπντέλ Φατάχ αλ Σίσι. Στην Αίγυπτο θα συνοδεύουν τον Πρωθυπουργό και οι υπουργοί Εξωτερικών και Εθνικής Άμυνας, Γιώργος Γεραπετρίτης και Νίκος Δένδιας, αντίστοιχα, προκειμένου να έχουν διμερείς επαφές με τους ομολόγους τους, Σάμεχ Σούκρι και Μοχάμεντ Αχμέντ Ζάκι. Σύμφωνα με αρμόδια πηγή, το Μέγαρο Μαξίμου αποφάσισε να συντονιστούν η επίσκεψη του Πρωθυπουργού με αυτές των Γεραπετρίτη και Δένδια προκειμένου να υπάρξει μία συνολική ανταλλαγή απόψεων και χάραξη των γραμμών που Αίγυπτος και Ελλάδα θα ακολουθήσουν το επόμενο διάστημα στο πλαίσιο της στρατηγικής συνεργασίας τους. Υπενθυμίζεται ότι εκκρεμεί ο ορισμός της συνάντησης Σίσι - Ερντογάν στην Τουρκία, αφού η 27η Ιουλίου που είχαν αναφέρει ως ημερομηνία τα τουρκικά ΜΜΕ δεν επιβεβαιώθηκε.

ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΦΩΤΑΚΗ

Με το βλέμμα στις συναντήσεις που έπονται και συνδέουν ελληνοτουρκικά, ευρωτουρκικά και Κυπριακά, Αθήνα και Λευκωσία σχεδιάζουν τα επόμενα βήματά τους, καθώς το φθινόπωρο που έρχεται αναμένεται να έχει ιδιαίτερη διπλωματική κινητικότητα - δεδομένης και της αλλαγής διάθεσης που δείχνει η Τουρκία τόσο στις σχέσεις της με την Αθήνα όσο και τις Βρυξέλλες. Γεγονός που κερδίζει το ενδιαφέρον και των ΗΠΑ, με φόντο τα δεδομένα που δημιουργεί η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, αλλά και την ανάγκη σε αυτές τις συνθήκες της διατήρησης ενός αρραγούς μετώπου στο ΝΑΤΟ. Τα ήρεμα νερά σε Αιγαίο και Ανατολικό Μεσόγειο φαίνεται να είναι προς το συμφέρον όλων, με το Κυπριακό να παραμένει ένα ζήτημα στο οποίο, προς το παρόν, ο τουρκός πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν δεν δείχνει να κάνει πίσω από την αναγνώριση της κυριαρχικής ιδιότητας, που επί της ουσίας δεν επιτρέπει να σπάσει το αδιέξοδο και να προχωρήσουν οι συνομιλίες.

Σε αυτό το κλίμα ο Κυριάκος Μητσοτάκης αναμένεται σήμερα να φτάσει στην Κύπρο, για την πρώτη του επίσκεψη μετά την επανεκλογή του, η οποία αναβλήθηκε την περασμένη εβδομάδα λόγω των πυρκαγιών στην Ελλάδα, συνοδευόμενος από τον υπουργό Εξωτερικών Γιώργο Γεραπετρίτη. Σύμφωνα με ανώτατες διπλωματικές πηγές προκαθορισμένη ατζέντα στη συνάντηση που θα έχει με τον πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκο Χριστοδουλίδη δεν υπάρχει, ωστόσο πρώτο θέμα στο τραπέζι αναμένεται να είναι τα όσα ειπώθηκαν στην πρόσφατη συνάντηση Μητσοτάκη - Ερντογάν στο περιθώριο της Συνόδου Κορυφής στο ΝΑΤΟ. Καθώς η Κύπρος δεν συμμετέχει στη Συμμαχία, τα όσα διημιέφθησαν και στην ίδια τη Σύνοδο ενδιαφέρουν τη Λευκωσία, καθώς και η αίσθηση που άφησε η στάση της Αγκυρας στο ΝΑΤΟ. Στα ζητήματα που θα συζητηθούν και δεν είναι ακόμα σαφές αν θα υπάρξουν και ανακινώσεις αναμένεται να είναι και η θέσπιση Ανώτατου Συμβουλίου Συνεργασίας Ελλάδας - Κύπρου, κάτι που έχει ζητήσει ο Χριστοδουλίδης από τον Μητσοτάκη και από τη Λευκωσία χαρακτηρίζεται ως κίνηση ουσίας και συμβολισμού.

ΓΣ του ΟΗΕ

Ορόσημο εξελίξεων για Αθήνα και Λευκωσία είναι και η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών τον Σεπτέμβριο στη Νέα Υόρκη, όπου αναμένεται και η κοινή συνάντηση Χριστοδουλίδη - Τατάρ με το γ.γ. του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες. Στο περιθώριο της ΓΣ του ΟΗΕ αναμένεται να τα πουν και Γεραπετρίτης - Φιντάν, ενώ με ορίζοντα το τέλος του φθινοπώρου Ελλάδα και Τουρκία θα προστοιμάζουν το Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας που όπως έχει ήδη ανακινωθεί στο Βίλνιους σχεδιάζεται να πραγματοποιηθεί στη Θεσσαλονίκη και θα περιλαμβάνει μία ακόμα συνάντηση Μητσοτάκη - Ερντογάν. Το ζήτημα της Τουρκίας θα επανέλθει και στην ΕΕ το φθινόπωρο, γεγονός που δίνει έναν ακόμα λόγο στη Λευκωσία να θέλει όσο το δυνατόν καλύτερο συντονισμό με την Αθήνα, ακόμα και αν οι δύο επισκέψεις που ήδη έχει πραγματοποιήσει από την επανεκλογή του ο Ερντογάν στα Κατεχόμενα επιβεβαιώνουν ότι δεν έχει διάθεση αλλαγής στάσης στο Κυπριακό, επιζητά αναγνώριση του ψευδοκράτους και νέα τετελεσμένα και τουλάχιστον για την Αγκυρα η Κύπρος δεν συνδέεται με το καλό κλίμα στα ελληνοτουρκικά...